

FORMAI PRITARTA

Tarpinstitucinės darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl tarpinstitucinės darbo grupės sudarymo“, 2025 m. vasario 4 d. posėdžio protokolu Nr. 24

proceso „Valstybės pagalbos kontrolės procesas“ 1 priedas

(Pavyzdinio patikros lapo dėl VP ir de minimis pagalbos buvimo ar nebuvimo, pildomo projekto lygmeniu, forma)

PAVYZDINIS PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR DE MINIMIS PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO, PILDOMAS PROJEKTO LYGMENIU

BENDRA INFORMACIJA

Objektas	<Objekto trumpinys> <i>(Objektų sutrumpinimai nurodyti klasifikatoriuje (H.0.10 forma 29 lentelė „Sutrumpinimas“. Pvz. SUT. Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai)</i>
Objekto numeris	<objekto numeris> <i>(Nurodomas objekto, kuriame pildomas PL, numeris. Objekto PJP, TF, NK, SUT – numeris nenurodomas, kitais atvejais nurodomas objekto chronologinis numeris. Pvz. jeigu pirma VA nurodoma 001, jeigu antra VA nurodoma 002 ir atitinkamai numeruojama toliau didėjančia seka. Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai).</i>
Patikros lapo unikalus numeris	< Patikros lapo numeris> <i>(PL numeruojami taikant šias taisykles: <sutrumpintas objekto pavadinimas.objekto numeris(kai taikoma)_projekto kodas_chronologinis PL numeris konkrečiame objekte>. Pvz. TF_05-007-V-0023_01 Pvz. SUT_05-007-V-0023_01 Pvz. VA.001_05-007-V-0023_01 Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai).</i>
Projekto kodas	<projekto kodas>
Projekto pavadinimas	<projekto pavadinimas>
Pareiškėjas / Projekto vykdytojas	<pavadinimas >
Tikrinamo objekto gavimo data	<YYYY-MM-DD> <i>(Nurodoma vertinamo objekto gavimo data. Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai).</i>
Patikros lapą paskyrė	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>
Patikros lapą užpildė	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>
Patikros lapo užpildymo terminas	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>
Užpildymo data	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>
Patikros lapą patvirtino	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>
Patvirtinimo data	<nepildoma> <i>(Pildant INVESTIS, šis duomenų laukas užpildomas automatiškai.)</i>

PATIKROS KLAUSIMAI

Eil. Nr.	Klausimai	Vertinimo išvada			Komentaras
		Taip	Ne	Netaikoma	
Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal projektą remtinose veiklose¹					
1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☐	☐		<p><i>Į klausimą atsakius „Ne“, kiti patikros lapo klausimų atsakymai nėra vertinami ir žymimi „netaikoma“.</i></p> <p><i>Pasirinkus atsakymą „Ne“, teikiamas išsamus atsakymo pagrindimas.</i></p> <p><i>Rekomenduojama remtis Komisijos pranešime dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01) išdėstytomis nuostatomis bei teismų praktika pateikiant nuorodas į minėto pranešimo punktus ir / ar teismų sprendimus.</i></p> <p><i>Pasirinkus atsakymą „Taip“, įvardinama ūkinė veikla.</i></p> <p><i>Atsakymas „Netaikoma“ nėra tinkamas atsakant į 1 klausimą.</i></p>
<p>Pildymo instrukcija</p> <p>Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą. Vertinant ar subjektas yra priskiriamas ūkio subjektui jo statusas neturi lemiamos reikšmės, taip pat ir ar subjektas yra įsteigtas pelnui siekti, esminis kriterijus ar vykdoma / numatoma vykdyti veikla yra priskiriama ūkinei veiklai. Subjektas, vykdamas tiek ekonominę, tiek neekonominę veiklą, turi būti laikomas ūkio subjektu tik ekonominės veiklos atžvilgiu.</p> <p>Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.</p> <p>Teikiant finansavimą infrastruktūros objektams / įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, ūkinė veikla turi būti vertinama 3 lygmenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statytojo / savininko; 					

¹ Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamosi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU), jei taikoma.

- Valdytojo;
- Galutinio naudotojo (galutinio naudos gavėjo – GNG).

Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“² arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“³. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tą valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

- kariuomenė arba policija;
- oro navigacijos sauga ir kontrolė;
- jūrų eismo kontrolė ir sauga;
- kovos su tarša priežiūra;
- laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;
- viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Komisijos pranešime dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba.

2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų / suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie / jis negautų rinkos sąlygomis?	☐	☐	☐	<p><i>Pasirinkus atsakymą „Ne“, teikiamas detalus pagrindimas, kodėl teikiamas finansavimas nesuteikia išskirtinės ekonominės naudos.</i></p> <p><i>Atsakymas „Netaikoma“ žymimas, jei atsakymas į 1 klausimą yra „Ne“.</i></p>
----	---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	---

Pildymo instrukcija

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Teikiant finansavimą veiklai vykdyti, nauda turi būti vertinama tiek paramą gaunančios subjekto lygmeniu tiek galutinių naudos gavėjo lygmeniu. Jei finansavimas teikiamas infrastruktūros objektams ar įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, finansavimo nauda turi būti vertinama infrastruktūros statytojo / savininko, valdytojo ir galutinio naudos gavėjo lygmeniu. Pavyzdžiui, negražintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba – svarbus jos poveikis.

Siekiant nustatyti, ar finansavimas suteikia išskirtinę ekonominę naudą, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus

²Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo Komisija prieš Italiją, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 ir 8 punktuose, kuriuose nurodyta, kad įgyvendindamos joms priskirtus įgaliojimus valstybės institucijos gali vykdyti tiek valstybinės valdžios funkcijas, tiek užsiimti ūkine-komercine veikla įgyvendinant ūkio subjekto funkcijas.

³Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1988 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, 18 punkte.

investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų⁴ valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark*⁵ kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius⁶, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;
- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigyjamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.

3.	Ar finansavimą numatoma teikti / teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?	☐	☐	☐	<p><i>Pasirinkus atsakymą „Ne“, teikiamas detalus pagrindimas, kodėl teikiamas finansavimas nėra laikomas selektyviu.</i></p> <p><i>Atsakymas „Netaikoma“ žymimas, jei atsakymas į 1 klausimą yra „Ne“.</i></p>
----	---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	---

Pildymo instrukcija

Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo / galutiniai naudos gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo / galutiniai naudos gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant projekto įgyvendinimo planus, tam tikrų ūkio subjektų projekto įgyvendinimo planai įvertinami geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, spręsdamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.

4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių?	☐	☐	☐	<p><i>Pasirinkus atsakymą „Ne“, teikiamas detalus pagrindimas, kodėl teikiamas finansavimas negali iškraipyti konkurencijos ir veikti prekybą tarp šalių narių. Jei numatoma teikti de minimis pagalbą vertinama, ar būtų tenkinamos atitinkamame de</i></p>
----	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--

⁴ Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

⁵ Plačiau galima susipažinti [Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2003 m. liepos 24 d. sprendime *Altmark*, C-280/00, EU:C:2003:415.](#)

⁶ [Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą \(2012/C 8/02\).](#)

					<i>minimis reglamente nustatytos sąlygos teikiamai de minimis pagalbai.</i>
--	--	--	--	--	---

					<i>Atsakymas „Netaikoma“ žymimas, jei atsakymas į 1 klausimą yra „Ne“.</i>
--	--	--	--	--	--

Pildymo instrukcija

Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo (galutinio naudos gavėjo) teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar rinka yra liberalizuota ir joje vyksta konkurencija. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, jog nagrinėjamos paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.

SPRENDIMAS

Vertinimo išvada	☐ <i>Taip</i> ☐ <i>Taip su išlyga</i> ☐ <i>Ne</i>
Pildymo instrukcija „Taip“ žymima, jei į visus klausimus atsakyta teigiamai. Teikiamas finansavimas yra laikomas valstybės pagalba. „Taip su išlyga“ žymima, jei į 4 klausimą atsakyta neigiamai (į 1–3 klausimus teigiamai), nurodant pastabose, kad numatomas teikti finansavimas neviršys <i>de minimis</i> pagalbos ribų ir tenkins visus reikalavimus nustatytus taikytiname <i>de minimis</i> reglamente. „Ne“ žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai. Teikiamas finansavimas nebus / nėra laikomas valstybės pagalba.	

PASTABOS <PAREIŠKĖJUI / PROJEKTO VYKDYTOJUI>

<i>Neprivalomas</i>
Pildymo instrukcija <i>Neteikiama</i>

PASTABOS (NESIUNČIAMOS PAREIŠKĖJUI / PROJEKTO VYKDYTOJUI)

<i>Neprivalomas</i>
Pildymo instrukcija <i>Neteikiama</i>

